

The Effect of Professional Experience in Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program by Using Local and Thai Language in Schools of Thailand Deep South for Students Teachers in Faculty of Education, Yala Rajabhat University

Fareeda Subinwiphu

M.Ed. (Psychology of Education), Lecturer
Department of Psychology
Faculty of Education
Yala Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were, 1) to study effect of Professional Experience in Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program by Using Local and Thai Language in Schools of Thailand Deep South pfor Students Teachers in Faculty of Education, Yala Rajabhat University 2) to study effect of satisfaction after using the evaluation of Professional Experience in Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program by Using Local and Thai Language in Schools of Thailand Deep South for Students Teachers in Faculty of Education, Yala Rajabhat University. As a research and development approach, the methodology was divided into 3 stages as follows: 1. Preparation 2. Develop 3. Evaluation and Improvement. The samples in this research were coaching teachers from 15 pilot schools consists of Early Childhood Education Major and 6 trained teachers from Faculty of Education, Yala Rajabhat University MTB – MLE training Program and 33 students teachers professional training from Faculty of Education, Yala Rajabhat University. Research tools in data gathering consisted of focus group forms, evaluation forms and satisfaction questionnaires. Content analysis, percentage, mean, and standard deviation were used for analyzing data.

The research results of implementing indicated the following: Effect of Professional Experience in Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program by Using Local and Thai Language in Schools of Thailand Deep South for Students Teachers in Faculty of Education, Yala Rajabhat University. The overview of all aspects were at the highest level in ($\bar{X} = 4.52$ SD = 0.54). Each of the prepare before of teaching were at the high level in ($\bar{X} = 4.46$ SD = 0.56). Teaching aspects were at the high level in ($\bar{X} = 4.48$ SD = 0.54). The operations after teaching were at the highest level in ($\bar{X} = 4.50$ SD = 0.56) and Personality were at the highest level in ($\bar{X} = 4.62$ SD = 0.50) and The achievement of satisfaction after using the evaluation of Professional Experience in Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program by Using Local and Thai Language in Schools of Thailand Deep South for Students Teachers in Faculty of Education, Yala Rajabhat University. The overview of all aspects were at the high level in ($\bar{X} = 4.47$ SD = 0.58). Each of the Supervisors were at the highest level in ($\bar{X} = 4.50$ SD = 0.54) and their process were at the high level in ($\bar{X} = 4.45$ SD = 0.61) and Quality of supervision were at the high level in ($\bar{X} = 4.47$ SD = 0.60).

Keywords: Professional Experience in Schools, Mother – Tongue Based Multilingual Education (MTB - MLE) Program, Students Teachers

ผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พาริตา สุนันวิญ

ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา), อาจารย์

สาขาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และเพื่อศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการพัฒนา และขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนทวิภาษา ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 15 โรงเรียน สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 33 คน อาจารย์นิเทศก์ทวิภาษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 6 คน และนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ $SD = 0.54$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$ $SD = 0.56$) ด้านการดำเนินการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$ $SD = 0.54$) ด้านการดำเนินหลังการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ $SD = 0.56$) และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$ $SD = 0.50$) และผลการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$ $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านผู้นิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ $SD = 0.54$) ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$ $SD = 0.61$) และด้านคุณภาพของการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$ $SD = 0.60$)

คำสำคัญ: การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา, การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ, นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บทนำ

ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่ชายแดนของไทยต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มักจะมีสภาพภูมิศาสตร์ที่มีเส้นกันพรมแดนเป็นป่าเขา ด้านชาติพันธุ์และภาษาของประชากรจะมีลักษณะผสมผสานต่อเนื่องไปยังพรมแดนประเทศใกล้เคียง เช่น ไทย - มลายู หรือ ไทย - เขมร เป็นต้น อย่างไรก็ตามบริบทของชายแดนใต้ มีลักษณะเฉพาะตัวต่างจากชายแดนส่วนอื่นของประเทศ คือความเข้มข้นของภาษาและวัฒนธรรม แบบมลายูที่ชุมชนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร และศาสนาอิสลามเป็นศาสนาของคนในพื้นที่มากกว่า 80% ที่ผ่านมาก็ตามหน่วยงานด้านการศึกษาได้พยายามหาแนวทางพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับคนในพื้นที่ชายแดนใต้มาโดยตลอด ปัจจุบันนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2555-2557 ได้ส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นพหุสังคม รัฐธรรมนูญและหลักสากลโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ตอบสนองและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2555) ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติที่ผ่านมาพบว่าคะแนน O - NET ทุกระดับตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับต่ำมาก ในระยะ 3 ปี เด็กได้คะแนนเฉลี่ยในวิชาหลักไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นกลุ่มวิชาที่มีคะแนนน้อยที่สุด ในขณะที่ผลคะแนน GAT/PAT ก็เป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากวิธีการสอน หรือเครื่องมือในการวัดและประเมินผลระหว่างสอน ซึ่งยังไม่มีประสิทธิภาพและอาจไม่สอดคล้องกับบริบทวิถีชีวิตของผู้เรียน จึงทำให้ไม่เกิดการเชื่อมต่อหรือไม่สามารถบูรณาการความรู้ให้เกิดความเข้าใจได้อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะมีเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิต เพื่อที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างภาษาวัฒนธรรมท้องถิ่นกับภาษาวัฒนธรรมของโรงเรียนอย่างเป็นระบบได้ อนึ่ง

รูปแบบการสอนแบบทวิภาษาเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็ก และการเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาภาษา โดยใช้ภาษามลายูถิ่น (ภาษาแม่) ควบคู่ไปกับภาษาไทยในช่วงแรกของการเริ่มเรียน (ระดับปฐมวัย) โดยการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ (การอ่านออกเขียนได้) ในภาษาท้องถิ่นก่อนแล้วเชื่อมโยงไปสู่ภาษาไทยอย่างเป็นทางการตามลำดับชั้น ซึ่งการเชื่อมโยงดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็วเนื่องจากอักษรไทยที่ใช้ในการเขียนภาษามลายูถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมระหว่างภาษามลายูถิ่น (ความรู้และวัฒนธรรม) ที่บ้านของนักเรียน และภาษาไทย (ความรู้ใหม่และวัฒนธรรมส่วนกลาง) ของโรงเรียน (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2549)

จากการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และการเรียนรู้ตามโครงสร้างความคิดและพัฒนาการของความสามารถทางสมองในขั้นนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 3-6 ปี เด็กสามารถเข้าใจสิ่งที่ป็นรูปธรรมได้ (สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2541: 55-57) เมื่อเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในชีวิตประจำวัน เด็กเกิดการเรียนรู้ทางด้านภาษาสามารถเปลี่ยนแปลงได้หากจัดให้มีการปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมในสังคมรอบๆตัวที่เด็กมีความคุ้นเคยและใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมกับวัยที่สามารถเข้าใจสิ่งที่ป็นรูปธรรม วิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงการใช้ภาษาไทยของเด็กได้คือเทคนิคการทำตามตัวแบบหรือเทคนิค ที่ครูควรอธิบายไปด้วยคล้ายๆครูกำลังคิดออกมามากๆ (Think aloud) เพราะเด็กอนุบาลเป็นวัยที่กำลังเลียนแบบและเข้าใจในสิ่งที่ป็นรูปธรรมซึ่งกระทำได้โดยนำเอาลักษณะหนึ่งของการเรียนรู้ของมนุษย์มาประยุกต์ ใช้ส่วนใหญ่พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 2 ลักษณะคือ

1. บุคคลเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง การเรียนรู้ลักษณะเช่นนี้บุคคลจะรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้เป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรมเมื่อมีสิ่งเร้าที่มารกระตุ้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับสิ่งเร้าที่บุคคลเคยประสบมาแล้วในอดีต
2. บุคคลเรียนรู้จากตัวแบบเป็นการเรียนรู้ที่บุคคลสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งอาจจะป็น

บุคคลใน ครอบครัว ในสังคม โดยเฉพาะทางสื่อมวลชน แนวโน้มการลอกเลียนแบบจะเกิดขึ้นสูงเมื่อเห็นตัวแบบ แสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับการเสริมแรงใน ขณะเดียวกันถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับผลกระทบไม่พึงพอใจบุคคลก็จะไม่ลอกเลียนแบบ พฤติกรรมนั้น (Bandura, 1977: 17-22) ดังนั้นการให้ ตัวแบบที่เหมาะสมและเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแบบกับผู้เลียนแบบ ย่อมทำให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม กับเด็กได้ตัวแบบที่มีลักษณะสถานภาพทางสังคมสูง เป็นคนเด่น มีเกียรติยศชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่ยอมรับของ คนโดยทั่วไปมีความสามารถ ความชำนาญพิเศษ เฉพาะด้านตัวแบบที่มีลักษณะเหล่านี้จะมีอิทธิพลมาก และพบว่าผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบที่มี ลักษณะอบอุ่น ใจดี มากกว่าที่มีลักษณะตรงกันข้าม (อัจฉรา ธรรมาภรณ์, 2531: 92-94) นอกจากนี้ บันดูรา (Bandura, 1977: 41-45) ได้สรุปถึงอิทธิพลจาก การสังเกตของตัวแบบดังนี้

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่
3. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
4. การยับยั้งการกระทำหรือการลดพฤติกรรม ที่จัดกระทำ

5. การส่งเสริมการกระทำ
6. ด้านอารมณ์ส่งผลต่อผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้น
7. การเอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำตามตัวแบบ

จอห์น ดีวอี้ (John Dewey) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเลียนแบบก็คือ บุคคลได้เห็นผลจากการกระทำที่เกิดขึ้นกับตัวแบบจะ ช่วยชี้แนะการกระทำของเขาได้โดยบุคคลมีโอกากระทำ ด้วยตนเอง “Learning by Doing” (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2541: 295) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของมาร์ลัต (Marlatt, 1975: 177) ที่กล่าวไว้ว่า การเลียนแบบคือ กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้โดยการสังเกตพฤติกรรม ของคนหรือกลุ่มโดยมีแม่แบบเป็นสิ่งที่เร้าให้ผู้สังเกตมี ความคิดหรือพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามลักษณะของแม่แบบ ที่ได้สังเกต

ดังนั้นกุญแจที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียน การสอนของครู คือการใช้ภาษาแม่ที่เป็นองค์ความรู้เดิม ของผู้เรียนในการเชื่อมโยงไปสู่การเริ่มต้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครู

(Brisk และ Mercado, 2001) โดยครูจะต้องมีวิธีการสอน ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทุกคนในการบรรลุเป้าหมายเดียวกัน (Gay และ Irvine, 2000) ดังผลการประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในโรงเรียนนาร่องการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษา (ไทย – มลายูถิ่น) ในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ จำนวน 4 โรงเรียนซึ่งเก็บข้อมูลพัฒนาการตั้งแต่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 98 คน พบว่าผลการประเมิน พัฒนาการเด็กใน 4 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา เด็กมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ร้อยละ 50 ทั้ง 4 โรงเรียน ซึ่งมีคะแนนสูงกว่าโรงเรียน ที่อยู่ในบริบทเดียวกัน และจะเห็นได้ว่าเด็กนักเรียนมี พัฒนาการที่ดีมากยิ่งขึ้นในปีที่ 2 แสดงให้เห็นถึง ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษา (ภาษามลายูถิ่น – ภาษาไทย) ซึ่งสามารถ พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ จากภาษาท้องถิ่นไปสู่ภาษาไทย จากความรู้ท้องถิ่นไปสู่ ความรู้ส่วนกลางและความรู้สากล(รายงานการวิจัย ทวิภาษา: สุวิไลประมศรีรัตน์และคณะ, 2553) ซึ่งความ สำเร็จดังกล่าวนี้ว่าสอดคล้องกับพระประสงค์ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งทรง พระราชทานพระราชดำรัสในการเสด็จเยี่ยมราษฎร ณ ครุสัมพันธ์การภาคการศึกษา 2 จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2502 ที่ว่า

“การศึกษาที่นี้สำคัญมากให้พยายามจัดให้ดีให้ ผลเมืองสามารถพูดภาษาไทยได้ แม้จะพูดได้ไม่มากนัก เพียงแต่พอรู้เรื่องกันก็ดียิ่งดี เพราะเท่าที่ผ่านมามีคนว่ามี ผู้ไม่รู้ภาษาไทยต้องใช้ล่ามแปล ควรให้พูดเข้าใจกันได้ เพื่อสะดวกในการติดต่อซึ่งกันและกัน”

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็น มหาวิทยาลัยอุดมศึกษาในท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มี บทบาทในการผลิตบัณฑิตครูสำหรับพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ได้เล็งเห็นความสำคัญและมีแนวทางใน การขยายผลองค์ความรู้การจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษาให้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งจะก้าวไปสู่ครูผู้สอน ในอนาคต โดยนักศึกษาวิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ต้องผ่านกระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนเข้าสู่การสอนในชั้นเรียนจริง และการมีส่วนร่วมเรียนรู้งานในหน้าที่ครูภายใต้

แนะนำของครูที่เลี้ยงเพื่อให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ตรงตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภา กำหนด ผนวกกับความสามารถเฉพาะตนไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ได้มีการเพิ่มเติมหลักสูตรฝึกอบรม วิชาภาษาที่ใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นสื่อในการพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะต่างๆ ของผู้เรียนในระดับอนุบาล โดยมีจุดเน้นที่เชื่อมโยงความรู้และภาษาระหว่างท้องถิ่นไปสู่ส่วนกลาง ให้แก่นักศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้การส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปฝึกในโรงเรียนนับเป็นการช่วยเหลือครูผู้สอนชาวไทยที่ไม่ได้สื่อสารเป็นภาษามลายูถิ่นในชั้นเรียน ก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนแบบ Team Teaching ระหว่างครูไทยและครูมลายู ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์และได้แลกเปลี่ยนความรู้และความถนัดระหว่างกันและกันความสำเร็จของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สิ่งที่สำคัญ คือ การนิเทศติดตามดูแล ซึ่งความสำเร็จและความยั่งยืนของการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา อาจจะไม่เกิดขึ้นในระยะยาว หากไม่มีการติดตาม ดูแล และประเมินผลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ทวิภาษา เป็นแนวทางการสอนแบบใหม่ที่นับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาฯ จึงควรมีแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมตามสภาพจริง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญข้างต้น จึงเกิดคำถามขึ้นว่า การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ ควรมีลักษณะอย่างไร จึงจะช่วยให้การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษานั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามศักยภาพของผู้เรียนได้แท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษา โดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทย

เป็นสื่อของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.1 อาจารย์นิเทศก์ทวิภาษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 6 คน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

1.2 อาจารย์ที่เลี้ยงในโรงเรียนทวิภาษา จำนวน 15 โรงเรียน ที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

1.3 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.1 อาจารย์ที่เลี้ยงในโรงเรียนทวิภาษา สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 33 คน

2.2 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 33 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ

2. ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ข้อจำกัดของการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา คือการใช้ภาษามลายูปาตานีด้วยอักษรไทยในการสื่อสารกับนักเรียนในชั้นอนุบาล 1 และ 2 ตลอดปีการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา นั้น อาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาได้รับเข้าอบรมอย่างเข้ม โดยใช้เวลา 1 ปี ก่อนออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เนื้อหาที่ได้รับ คือ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องชาติพันธุ์ จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้ภาษามลายูปาตานีด้วยอักษรไทย หลักสูตร แผนการสอน กลวิธีการสอน สื่อการสอน และ

การวัดผลประเมินผลในระดับชั้นอนุบาล 1 และ 2 โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการพัฒนาได้แก่ 1. ศึกษาแนวคิดและหลักการของการนิเทศ, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาจากเว็บไซต์ หนังสือ งานวิจัย และบทความต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ 2. ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนทวิภาษานำร่อง 4 แห่ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 3. นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา โดยมีสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4. ติดต่อสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ โดยสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา 5. เก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา 6. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยโดยหาค่าสถิติเบื้องต้นคือ การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการพัฒนา ได้แก่ 1. สังเคราะห์ความสอดคล้องของประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในโรงเรียนนำร่องกับผลจากการสนทนากลุ่มย่อยที่เหมาะสมกับบริบท 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. ศึกษา ออกแบบ และพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติ

การสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาในโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. ตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และผู้เชี่ยวชาญรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาเพื่อดูความเหมาะสมทั้ง 2 ส่วน 4. ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเนื้อหาทางด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข ติดต่ออาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เพื่อขอทดลองใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยมีการดำเนินการดังนี้ คือ 1. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถาม 3. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 4. ติดต่ออาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เพื่อขอทดลองใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา ในปีการศึกษา 2556 รวมระยะเวลา 1 ปี 5. สอบถามความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงหลังการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา 6. สรุปผลการประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัด

การเรียนการสอนแบบทวิภาษา 7. เก็บรวบรวมแบบสอบถามความพึงพอใจและแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา 8. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจและแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา 9. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. แบบสอบถามความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

1. วิเคราะห์เนื้อหาแบบแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญ
2. วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของแบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญ
3. หาค่าสถิติเบื้องต้น คือค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของข้อมูลที่ได้จากผลการประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและแบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์ พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์หลังการใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา

ผลการศึกษา

1. ผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ SD = 0.54) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$ SD = 0.56) ด้านการดำเนินการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$ SD = 0.54) ด้านการดำเนินหลังการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ SD = 0.56) และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$ SD = 0.50)

2. ผลของการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ SD = 0.58) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านผู้นิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ SD = 0.54) ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$ SD = 0.61) และด้านคุณภาพของการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ SD = 0.60)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ SD = 0.54) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$ SD = 0.56) ด้านการดำเนินการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$ SD = 0.54) ด้านการดำเนินหลังการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ SD = 0.56) และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$ SD = 0.50) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูด้านการเตรียมความพร้อมและการดำเนิน การสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการดำเนิน หลังการสอนและด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนออก ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูทางด้านการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา ได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านการฝึกอบรม ด้านเนื้อหาความรู้ เริ่มตั้งแต่เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชาติพันธุ์ ภาษา และวัฒนธรรม หลักสูตรแบบทวิภาษา การเขียนแผน การสอนทวิภาษา ระบบตัวเขียนภาษามลายูด้วยอักษรไทย การผลิตสื่อ กลวิธีการสอนแบบทวิภาษา และการวัดผล ประเมินผลแบบทวิภาษาฯลฯ อีกทั้งการใช้ภาษามลายูถิ่น ซึ่งเป็นภาษาแม่ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในการจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลเป็นระยะ เวลา 1 ปีการศึกษานั้น ทำให้นักศึกษาได้มีการเตรียม ความพร้อมได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นภาษาที่นักศึกษาคุ่นเคยและเข้าใจดีที่สุด เมื่อนักศึกษาเข้าสู่รั้วโรงเรียน ซึ่งจะต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 มาตรฐานย่อย คือ มาตรฐาน ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนในส่วนของมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11-13) ส่งผลให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูมีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางด้านการ จัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนมีการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ส่งผลให้การประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษาทวิภาษาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2555-2557 ที่ได้ส่งเสริม ให้มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม สอดคล้องกับความ เป็นพหุสังคม รัฐธรรมนูญและหลักสากลให้ความสำคัญ กับการพัฒนาโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่าง กว้างขวางครอบคลุม ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ตอบสนองและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์ ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยอาศัยกระบวนการ มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายบนพื้นฐานของความหลากหลาย

ในความเป็นพหุสังคมของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้, 2555) จะเห็นได้ว่าการประเมินผลการปฏิบัติ การสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษานั้น สอดคล้องกับวิถีชีวิตและส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง ของเด็ก และการเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นตอนของ พัฒนาภาษา โดยใช้ภาษามลายูถิ่น (ภาษาแม่) ควบคู่ไป กับภาษาไทยในช่วงแรกของการเริ่มเรียน (ระดับปฐมวัย) โดยการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ (การอ่านออก เขียนได้) ในภาษาท้องถิ่นก่อน แล้วเชื่อมโยงไปสู่ภาษาไทย อย่างเป็นลำดับคล้ายบันได ซึ่งการเชื่อมโยงดังกล่าวจะ เกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว เนื่องจากอักษรไทยที่ใช้ใน การเขียนภาษามลายูถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อม ระหว่างภาษามลายูถิ่น (ความรู้และวัฒนธรรม) ที่บ้าน ของนักเรียน และภาษาไทย (ความรู้ใหม่และวัฒนธรรม ส่วนกลาง) ของโรงเรียน (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ: 2549)

2. ผลของการประเมินความพึงพอใจหลังการ ใช้แบบประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มี การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยภาษาท้องถิ่น และภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ของอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณา แต่ละด้าน พบว่า ด้านผู้นิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ $SD = 0.54$) ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$ $SD = 0.61$) และด้านคุณภาพของการนิเทศอยู่ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณา รายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยง และ อาจารย์นิเทศก์ ประเมินความพึงพอใจหลังการใช้แบบ ประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการ เรียนการสอนแบบทวิภาษาโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและ ภาษาไทยเป็นสื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ในด้าน กระบวนการ และด้านคุณภาพของการนิเทศอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านผู้นิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ด้านผู้นิเทศนั้น จะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการปฏิบัติตน ที่ดี มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ

มีการใช้ภาษาและคำพูด มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีการให้ข้อเสนอแนะแนวทางเหมาะสม และมีความรู้ ความสามารถในการนิเทศ แสดงให้เห็นว่าผู้นิเทศนั้นเป็นผู้ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบทวิภาษา สามารถให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เป็นกัลยาณมิตรที่ดี เนื่องจากนักศึกษา ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู มีความต้องการให้ผู้นิเทศ เสียสละเวลาให้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอเพื่อช่วยเหลือ แนะนำปัญหาต่าง ๆ นิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง เมื่อนักศึกษาได้รับกำลังใจที่ดีจากผู้นิเทศ นักศึกษาจะไม่รู้สึกท้อแท้ในการสอน รู้จักตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนด้วยตนเอง (ละออง จันทร์เจริญ และคณะ, 2540, หน้า บทคัดย่อ) ส่วนในด้านกระบวนการ และคุณภาพของการนิเทศนั้นอยู่ในระดับมากเนื่องจาก ขั้นตอน เทคนิค วิธีการหรือรูปแบบการนิเทศนั้นเป็น ลักษณะการใช้ภาษามลยาฬูปาดานด้วยอักษรไทยในการ จัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา อีกทั้งกลวิธีการสอน แบบทวิภาษายังมีมากมายหลากหลายวิธี รวมไปถึงการวัด และประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการและ วัตถุประสงค์ของแผนการสอนอีกด้วย ทำให้กระบวนการ นิเทศและบรรยากาศเป็นไปด้วยความอบอุ่น ธรรมชาติ และเป็นกันเอง เพราะใช้ภาษาแม่ในการสอน ดังนั้น กุญแจที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ของครู คือการใช้ภาษาแม่ที่เป็นองค์ความรู้เดิมของ ผู้เรียนในการเชื่อมโยงไปสู่การเริ่มต้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครู (Brisk และ Mercado, 2001) โดยครูจะต้องมีวิธีการสอน ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน ในการบรรลุเป้าหมายเดียวกัน (Gay และ Irvine, 2000) จะเห็นได้ว่าจำเป็นจะต้องใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับบริบท ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียน การสอนที่มีลักษณะเฉพาะมีรูปแบบการนิเทศการสอน และเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายสอดคล้องกับ วิถีชีวิต เพื่อที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่นกับภาษาวัฒนธรรมของโรงเรียนอย่าง เป็นระบบได้ (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2549)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1 จากงานวิจัยที่พบว่า ผลการประเมินการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน แบบทวิภาษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลให้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพัฒนาการอย่าง เห็นได้ชัดในเรื่องความรู้ความสามารถกับนวัตกรรม การสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตใน 3 จังหวัด ชายแดนใต้ อีกทั้งยังสามารถแก้ปัญหาที่เรียนอ่านออก เขียนได้ และความกล้าแสดงออก ดังนั้น ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถประยุกต์หรือนำวิธีการสอนแบบทวิภาษา ไปใช้ในโรงเรียนปกติหรือโรงเรียนสองภาษาได้ จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม กับวิถีชีวิตอีกด้วย

1.2 ควรมีการส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนแบบ ทวิภาษาอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน สำหรับนักเรียนสองภาษาในทุกภาคของ ประเทศไทยที่มีปัญหาด้านการใช้ภาษา เพราะการใช้สื่อ อย่างหลากหลายสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ภาษาได้ดียิ่งขึ้น อันเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ อย่างมีความหมาย และเรียนรู้ได้ดีในกลุ่มวิชาอื่น ๆ เช่น กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ หากนักเรียนสองภาษามี ความเข้าใจภาษาไทยก็จะทำให้การแก้ไขปัญหาคณิตศาสตร์ ได้ดีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชา นั้น ๆ สูงยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมิน การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียน การสอนแบบทวิภาษาและโรงเรียนแบบปกติ

2.2 ควรศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนแบบ ออนไลน์ เพื่อสะดวกต่อการนิเทศการสอนในโรงเรียน ที่มีความเสี่ยงต่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3 ควรศึกษารูปแบบการสอนใด เหมาะสมกับ บริบทใด ที่สามารถให้นักเรียนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้สามารถอ่านออกเขียนได้ทุกคน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้* (พ.ศ. 2552 - 2555). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2555). *คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. ยะลา: เสริมการพิมพ์.
- จินตนา สุนทรวิภาต. (2522). *ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี*, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติรี ฝ่ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ. (2548). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์*. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 11 (2), 152-163.
- ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. (2555). *นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ยะลา.
- นันธิรัตน์ พิระพันธุ์โรจน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 25 (3), 22-24.
- บุรี แดงสูงเนิน ประมุข กอปรสิริพัฒน์ และวิภากร ลิ้มสุธากุล. (2545). *รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสมกับสถาบันราชภัฏ*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประมวล ต้นยะ. (2537). *รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*, มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ละออง จันทร์เจริญ และคณะ. (2540). *เอกสารคำสอนพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์*. นครราชสีมา: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และชลันดา พันธุ์พานิช. (2546). *รายงานการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 12. (2502). *พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษา* (online). http://coad3.org/web/index.php?option=com_content&view=article&id=13&Itemid=11,22 เมษายน 2556.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์, อุบลวรรณ ปิติพัฒน์ไฉลิต, สาเหออับลเลาะ อัญญ์, แวมายิ ปารามัล, มิรินต้า บูรรุ่งโรจน์, รุสดี มาซอ, ตูแควคอลลีเยาะ กาแบ, ยูเนียนสามิต้า สาเมาะ. (2549, กรกฎาคม - ธันวาคม). *สถานการณ์ทางภาษาในสังคมไทยกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์*, *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสี้ออน เทพทอง. (2526). *สำคัญในการดำรงชีวิตของบุคคล และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- ศิริพร หงส์มันธ์. (2540). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี กราฟิคดีไซน์ และการพิมพ์.
- อัจฉรา ธรรมภรณ์. (2531). *จิตวิทยาการเรียนรู้: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.

- Brisk and Mercado. (2001). *Bilingual education: From compensatory to quality schools : Outcomes and implication*. Review of Research in Education.
- Gay, G and Irvine, J.J. (2000). *Culturally responsive teaching: Theory, research and practice*. New York: Teachers College Press.
- Marlatt, G. A. and Martha, A. F. 1975. *Modeling Method in Helping People Change*. 3th ed. By Frederick H. Kanger and Arnold P. Coldstin. New York: Perganman Press.